

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	106.K.700.597/2024/16.
Felperes:	Integritás Hatóság (1051 Budapest, Széchenyi István tér 7-8.)
A felperes képviselője:	dr. Nagy Krisztina kamarai jogtanácsos
Alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Petró Szilvia kamarai jogtanácsos
I. rendű alperesi érdekelt:	Biogas Produktor Kft. (7030 Paks, Villany utca 3. I.em.6-7.)
II. rendű alperesi érdekelt:	Dunareklám Kft. (3368 Boconád, Hevesi út 21.)
Az alperesi érdekelték képviselője:	Hargittay és Társai Ügyvédi Iroda (1027 Budapest, Margit krt. 56. 5.em. 5., eljáró ügyvéd: dr. Szőke István)
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.463/18/2023. számú határozat jogszerűségének vizsgálata

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes 2024. január 22-én kelt D.463/18/2023. számú határozatának a 3. kezdeményezési elem tekintetében hozott megszüntető rendelkezését megsemmisíti és e körben az alperest új eljárásra kötelezi, egyebekben a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 49.200 (negyvenkilencezer-kettőszáz) forint perköltséget.

~~Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint eljárási részilletéket, a fennmaradó 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint eljárási részilleték az állam terhén marad.~~

A 28.800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint eljárási részilleték és a 7.200 (hétezer-kettőszáz) forint eljárási részilleték az állam terhén marad.

~~A Fővárosi Törvényszék tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.~~

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A 699/5701/47/24/2017. iktatószámú támogatói okirat szerint az I. r. alperesi érdekelt a Vidékfejlesztési Program keretén belül meghirdetett, Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése című felhívás alapján 468.205.586 Ft összegű vissza nem terítendő támogatásra vált jogosulttá, mert a támogatási kérelmét a támogató 2018. július 19. napján elfogadta.
- [2] E támogatott projekt megvalósításával összefüggésben az I. r. alperesi érdekelt mint ajánlatkérő 2017. április 18-án a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik Része alapján, a Kbt. 117. § szerinti közbeszerzési eljárást indított „Tehenészeti telep magasépítési munkáinak kivitelezése” tárgyában. (KÉ-4991/2017.)
- [3] A felhívás IV.2.2) pontja alapján az ajánlattételi határidő 2017. május 11. napja.
- [4] A felhívás II.2.13) További információ 1) pontja szerint „a Kbt. 76. § (4) bekezdés alapján az ajánlatkérő a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszert úgy alkalmazza, hogy az abban szereplő ár elemet az ajánlatkérő egy rögzített értéken megadja, és az ajánlattevők az egyéb II.2.5) pontban megadott értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással. Az árra vonatkozóan rögzített érték: nettó 510 421 219 Ft.”
- [5] Ennek megfelelően a felhívás II.2.5) pontja az értékelési szempontokat akként rögzítette, hogy árszempontot nem, csak minőségi szempontokat érvényesített.
Az egyes minőségi szempontokat és azok súlyszámát az alábbiak szerint határozta meg:
1) Jótállás időtartama (hónap) (minimum 24 hónap; az ajánlatkérő a 60 hónap és ennél kedvezőbb megajánlásokra egyaránt a maximális pontszámot adja) 8
2) Organizációs terv kidolgozottsága 12
3) Épület hőszigetelő rendszereinek minősége 4
4) Megújuló energiahasznosító rendszerek 2
5) Mély-almos tartástechnológia során az istállókban keletkező trágya környezeti hatásainak csökkentése érdekében az ott épülő aljzatbeton (padozat) szulfátállósága, vízzárósága, kopásállósága 2
Továbbá a 2), 3) és 4)-es szempontnál alszempontokat is meghatározott az azokra adható súlyszámokkal.
- [6] A felhívás az ajánlatok értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszámot 1-100-ig határozta meg a [VI.3.1)].
A legjobb ajánlat az 1) szempont esetén 100 pontot kap, a többi ajánlat pontszáma egyenes arányosítással kerül megállapításra; a 2), 3), 4), 5) szempontokra vonatkozóan szakmai értékelésen alapuló abszolút értékelési módszert alkalmazott [VI.3.2)] akként, hogy a 2) és 5) szempontnál az ajánlatok tartalmi elemeit értékeli és osztja ki az adott szemponthoz rendelt pontszámot 1 és 100 pont között, a 3) és 4) szempontnál az ajánlat tartalmától függően (igen/nem) az ajánlat 100 vagy 1 pontot kap.
- [7] A közbeszerzési dokumentáció B.4.3) pontjában az I. r. alperesi érdekelt táblázatba foglaltan meghatározta, hogy a 2) szempontnál hogyan osztja ki a pontokat. A közbeszerzési dokumentációban részletes útmutatót készített az ajánlatok összeállításához, melyben kifejtette, hogy az egyes értékelési szempontokat és részszerzőpontoknál mit vár el.
- [8] A felhívás IV.3.4) További információ rovat 12) pontjában felhívta a gazdasági szereplők figyelmét, hogy (...) „a támogatásra irányuló igény el nem fogadását, vagy az igénytelniel kisebb összegben történő elfogadását olyan körülménynek tekinti, amely miatt az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja, illetve az eredmény megküldését követően a szerződéskötési kötelezettségre a Kbt. 131. § (9) bekezdése alkalmazandó, továbbá a szerződés megkötése esetén is a szerződés akkor (azon a napon) lép hatályba, ha a támogatási értesítést az ajánlatkérő megkapja és annak átvételéről a nyertes ajánlattevőt igazoltan tájékoztatja”.
- [9] A 2017. június 23. napján kelt összegezés szerint az eljárásban 4 ajánlat érkezett, a közbeszerzési eljárás nyertes ajánlattevője a II. r. alperesi érdekelt lett.

- [10] A vállalkozási szerződés megkötésére 2017. július 29-én került sor. A szerződés 2019. március 18-án lépett hatályba.
- [11] A felperes 2023. október 24-én hivatalbóli kezdeményezést terjesztett elő az alperesnél, melyben összesen 6 kezdeményezési elemben jelölte meg a feltételezett jogsértéseket.
- Az 1. kezdeményezési elem szerint: az I. r. alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti felelős pénzgazdálkodás elvét azzal, hogy rögzített értéken határozta meg az ajánlati árat, nem adott magyarázatot a felhívásban, hogy miért alkalmazza a Kbt. 76. § (4) bekezdését. Ezzel kizárta a közbeszerzési eljárásban az árversenyt, ami egy általánypénzgazdálkodás tekintetében teljesen szokatlan, és a felelős és hatékony pénzgazdálkodás elvére figyelemmel elfogadhatatlan. Mivel a műszaki tartalom is rögzített volt (csak a hőszigetelésre és a megújuló energiahasznosító rendszerek alkalmazására vonatkozóan határozott meg az ajánlatkérő értékelési szempontokat), lényegében az általa meghatározott műszaki tartalmat vásárolta meg az általa előzetesen meghatározott áron.
 - A 2. kezdeményezési elem szerint: I. r. alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjait, mert jogszerűtlenül alkalmazta az értékelési szempontokat. Egyrészt az 1. minőségi értékelési részszerzőpont szerinti többletjótállás vállalása sok esetben nem a teljesítés minőségét javítja, hanem egy olyan feltételes helyzetre vonatkozik, amely megfelelő teljesítés esetén nem is szükségszerű. Az ellenőrzési gyakorlata szerint – az audit tapasztalatokra figyelemmel – a jótállás értékelési részszerzőpontként való alkalmazása indokolt esetben is legfeljebb 10%-os súllyal elfogadott, a tárgyi esetben azonban a jótállás súllyának aránya kerekítve 28%. Másrészt a 3. és 4. részszerzőpont esetében alkalmazott „Igen/Nem” abszolút értékelési módszer alkalmas a verseny torzítására. Ehelyett az arányosítás módszerét lett volna indokolt alkalmazni. Az ellenőrzési tapasztalatok alapján az abszolút értékelési módszer alkalmazása csak akkor lehet indokolt, ha az arányosítás módszere műszaki szempontból nem lehetséges. Továbbá a „nem” megajánlásra az 1 pont kiosztása torzítja a versenyt, sértheti az egyenlő bánásmód alapelvét, ahelyett a 0 pont kiosztása lett volna indokolt. Harmadrészt a 2. értékelési részszerzőpontban rögzített organizációs terv hasznossága teljes mértékben megkérdőjelezhető, mert a szerződés hatálybalépésének időpontja nem volt ismert a felek számára. A mennyiségi alapon megítélhető tényezők esetében is megkövetelt, hogy az értékelés szakmai mérce alapján ellenőrizhető legyen; az ajánlatok összehasonlíthatósága érdekében a részszerzőpontoknak értékelhető tényezőknél kell alapulniuk, egyértelműen meg kell határozni, hogy az ajánlati elem mely összetevőit, tulajdonságait fogják vizsgálni. Az értékelés alapját képező pontkiosztási kritériumok nem tekinthetők objektív tényezőknél alapuló, szakmailag egyértelműen megítélhető feltételnek, a pontok kiosztása az egyes alszerzőpontok tekintetében szubjektív kritériumokon alapult. A 2. részszerzőpont jogszerűtlen, mert sávosan osztotta ki a pontszámokat, de a sávok kialakítása nem tekinthető objektívnek; a szerződés hatálybaléptetésére a támogatási okirat kiadásánál lényegesen később került sor; és a teljesítés során a teljesítési határidő is jelentősen meghosszabbodott. Ezen túlmenően az 5. értékelési részszerzőpont tekintetében alkalmazott abszolút értékelési módszer nem tekinthető objektívnek. Az I. r. alperesi érdekelt a három tényezőnek csak olyan kombinációi értékelését irányozta elő, ahol az első sávban mindhárom tulajdonság tekintetében a legjobbnak minősül a megajánlás, a középsőnél közepesnek, a leggyengébbnél a leggyengébbnek, azonban ezek esetleges kombináció értékelésére nem alkalmas (pl. ha a szulfátállóság fokozott, de a vízzárás közepes). Az I. r. alperesi érdekelt ezért megsértette az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség követelményére figyelemmel a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) és d) pontjait.
 - A 3. kezdeményezési elem szerint: a felperes megsértette a Kbt. 25. § (1) bekezdését, ugyanakkor a Kbt. 25. § (3) és (8) bekezdéseit és az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének

részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015. Korm.r.) 18. §-át is azzal, hogy a II. r. alperesi érdekelt mint nyertes ajánlattevő ügyvezetője és egyben tulajdonosa az ajánlattétel időpontjában Veres-Mucsi Orsolya (a továbbiakban: a II. r. alperesi érdekelt ügyvezetője) volt; a közbeszerzéshez kapcsolódó terveket Veres-Mucsi Zoltán egyéni vállalkozó készítette, aki a projekthez kapcsolódó projektmenedzseri feladatokat is ellátta 2016 májusától (egy meghatározott időszakban a Hajnal Consulting Kft.-vel párhuzamosan). Ugyan arra vonatkozó információ nem áll rendelkezésére, hogy Veres-Mucsi Zoltán (a továbbiakban: tervező-projektmenedzser) a közbeszerzési eljárásba ténylegesen bevonásra került-e, de az teljes bizonyossággal megállapítható, hogy projektmenedzserként és az ajánlatkérő képviselőjeként járt el a támogatás felhasználása kapcsán. A bevonással kapcsolatban adatbekerőt küldött a tervező-projektmenedzsernek, amelyet II. r. alperesi érdekelt ügyvezetője vett át, de azt a jogorvoslati kezdeményezés benyújtására nyitva álló határidő lejártáig a címzett nem teljesítette. A cégnyilvántartásban, és a tervező-projektmenedzser valamint a II. r. alperesi érdekelt ügyvezetője által aláírt szerződésekben főszabály szerint nem azonos lakóhely szerepel, de pl. a 2019. július 19-ei keltezésű, „Nyilatkozat Közbeszerzési eljárás lefolytatásáról” című dokumentumon igen, illetve például a tervező-projektmenedzser által 2020. december 16-án aláírt módosított projektmenedzser szerződésen megjelölt címen volt 2020. január 22-ig a II. r. alperesi érdekelt ügyvezetője lakóhelye a cégnyilvántartás nyilvános adatai alapján. Egy, az Interneten nyilvánosan elérhető képviselőtestületi ülésről (Boconád, 2017. szeptember 27.) szóló jegyzőkönyv 11. oldalán rögzítettek szerint Kis István polgármester a II. r. alperesi érdekelt ügyvezetőjét és tervező-projektmenedzsert mint a II. r. alperesi érdekelt képviselőit köszöntötte, továbbá a tervező-projektmenedzser szavai szerint: „Tarnamarénán vagyunk székhelyileg, építéssel, kivitelezéssel, projekt menedzserrel foglalkozunk. Maga a vállalkozás tavaly került a tulajdonunkba, de több tízéves múltra tekint vissza, komoly munkákkal, forgalommal.” Az összegezésben nem lelhető fel arra vonatkozó információ, hogy az I. r. alperesi érdekelt vizsgálta volna a közbeszerzési eljárásban az összeférhetetlenség vagy a verseny tisztaságának esetleges sérelmét, melyet már a névegyezés okán is vizsgálnia kellett volna.

- A 4. kezdeményezési elem szerint: az I. r. alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdés d) pontját azzal, hogy a Közbeszerzési Adatbázisban történő közzétételi kötelezettségét úgy teljesítette, hogy a közzétett szerződésnek nem képezték részét a mellékletek és az értékelési szempontokat alátámasztó szakmai ajánlati részek.
- Az 5. kezdeményezési elem szerint az I. r. alperesi érdekelt jogsértő módon alkalmazta a feltételes közbeszerzést, ezzel megsértette a Kbt. 53. § (6) bekezdésének és a Kbt. 135. § (12) bekezdésének alkalmazása körében a Kbt. 2. § (1) bekezdése szerinti verseny tisztasága, átláthatósága elvét, továbbá az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU Irányelvének (1) preambulumbekkezdésében rögzített arányosság elvét. A tárgyi eljárásában ugyanis nem rögzítette a szerződés hatálybalépésének végső időpontját, a közbeszerzési eljárás eredményéről szóló tájékoztatót 2017. július 12-én tette közzé, ehhez képest a szerződés hatálybalépésére 2019. március 18-án került sor. Sérti a verseny tisztaságának, átláthatóságának alapelvét és az arányosság követelményét az, ha az ajánlatkérő úgy alkalmaz feltételes közbeszerzést, hogy az ajánlattevők az ajánlattétel időpontjában nem tudnak egy ésszerű időtartammal kalkulálni a tekintetben, hogy mikortól meddig kell legfeljebb erőforrásaikkal rendelkezésre állni. A jelentős bizonytalanság csökkentheti a versenyt a közbeszerzési eljárásban.
- A 6. kezdeményezési elem szerint: az I. r. alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 141. § és 142. § (1) bekezdését is, mert a támogatási okiratból arra lehet következtetni, hogy a forrást biztosító támogatói okirat 2018. július 19-én kibocsátásra került, mely alapján a szerződés hatálybalépésének – a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt dokumentálási kötelezettségre is figyelemmel – már ezen időpontot követően meg kellett volna történnie.

A hatálybaléptető rendelkezés kizárólag a pénzügyi forrás rendelkezésre állása tekintetében tartalmazott előírást, más körülményre (pl. megelőző beszerzés teljesítése vagy támogatás felhasználására vonatkozó határidő esetleges módosításának szükségessége) nem utalt, így ilyen tényezőket nem lehet figyelembe venni.

- [12] Az alperes 2024. január 10-én D.463/12/2023. számon – a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) pont alapján – végzést bocsátott ki a felperes részére a 3. kezdeményezési elemre vonatkozóan azzal, hogy megsértett jogszabályhelyként megjelölte a Kbt. 25. § (1) bekezdését; az egységes joggyakorlata szerint a Kbt. 25. § (1) bekezdés megsértése önmagában nem lehetséges, a jogsértés megállapításához az szükséges, hogy a Kbt. 25. §-ában konkrétan meghatározott, valamely összeférhetlenségi helyzet fennállása megállapítható legyen. Ezért kérte a nyilatkozatát arról, hogy a Kbt. 25. § további bekezdéseiben konkrétan meghatározott összeférhetlenségi helyzetek közül pontosan melyiknek a megsértését állítja és kéri vizsgálni. Azon nyilatkozata kapcsán, miszerint „arra vonatkozó információ nem áll a Hivatalbóli Kezdeményező rendelkezésre, hogy Veres-Mucsi Zoltán a közbeszerzési eljárásba ténylegesen bevonásra került-e”, felhívta a figyelmét arra, hogy a jogorvoslati eljárásban a kezdeményező kötelezettsége a megjelölt jogsértés szempontjából lényeges nyilatkozatok megtétele és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása, és felhívta, hogy küldje meg a Kbt. 25. § szerint megjelölt konkrét összeférhetlenségi helyzet fennállását igazoló dokumentumokat. Egyebek mellett a határidő elmulasztása esetére bírságot helyezett kilátásba.
- [13] Az alperes felhívta az I. r. alperesi érdekeltet is (D.463/13/2023. számú végzés) arra, hogy küldje meg a tervező-projektmenedzser által küldött terveket; nyilatkozzon arról és igazolja, hogy milyen intézkedéseket eszközölt a közbeszerzési eljárás előkészítése körében (Kbt. 3. § 22. pont), mettől-meddig tartott a közbeszerzési eljárás előkészítése; tervezői minőségben, valamint projektmenedzserként történő eljárása egybeesett-e a közbeszerzési eljárás előkészítésével; melyik időszakban és milyen feladatokat látott el mint projektmenedzser, valamint ellátta-e a képviselőt a közbeszerzési eljárás előkészítése során; kért-e indikatív ajánlatokat a tárgyi közbeszerzési eljárással összefüggésben.
- [14] A felperes válasziratában kifejtette, hogy a Kbt. 25. § (1) bekezdése nem kizárólag az összeférhetlenségről, hanem a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek megelőzését is elvárja az ajánlatkérőktől; a hivatalbóli kezdeményezés mindkét jogsértést nevesítette tekintettel arra, hogy felhívására az I. r. alperesi érdekelt nem nyilatkozott arról, hogy a tervező-projektmenedzsert bevonta-e a közbeszerzési eljárás előkészítésbe vagy lefolytatásába (a tervezési tevékenységen túl, amely szintén a közbeszerzési eljárás előkészítő tevékenységének minősül). Amennyiben az alperes azt állapítja meg, hogy az eljárás előkészítésében és lefolytatásában tervező-projektmenedzser nem vett részt, a jogorvoslati kezdeményezésben előterjesztettek a verseny tisztaságának sérelmét, illetve az I. r. alperesi érdekelt ennek megakadályozására vonatkozó kötelezettségének elmulasztását ez esetben is megalapozzák. A mellékelten csatolt projektmenedzsmenti szerződések alapján a tervező-projektmenedzser a projekt minden költségvetési és egyéb vonatkozásáról tudomása volt, részt vehetett a feltételek kialakításában, véleményezésében, képviselte az I. r. alperesi érdekeltet a közbeszerzési eljárás előkészítése során is az irányító hatóság felé. Egyértelműen a Kbt. 25. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettség megsértését, illetve a Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített verseny tisztaságának megsértését eredményezi az, ha a projektben az ajánlatkérő képviselőjében eljáró személy házastársának tulajdonában álló (a projektmenedzser által tett nyilatkozat szerint egyébként közös cégnek titulált) cég nem csak részt vesz a közbeszerzési eljárásban, de el is nyeri azt. A támogatási kérelem alátámasztásához – az Irányító Hatóság felszólítására – a közbeszerzési eljárás megindítását megelőzően is a II. r. alperesi érdekelttől került (egyebek mellett) árajánlat bekérésre és a hatóságnak megküldésre, a projekttel összefüggő kapcsolattartás pedig egyértelműen a projektmenedzser feladata. (A vonatkozó dokumentumokat csatolta.) A jogorvoslati

kezdeményezési határidő megtartása érdekében a nyilatkozatot nem tudta bevárni, mert erre vonatkozó felhívására az I. r. alperes nem tett nyilatkozatot.

- [15] Az I. rendű alperesi érdekelt 2024. január 15-én kelt beadványában részletes nyilatkozatot tett a felhívásra, melynek alátámasztására okiratokat csatolt.

Az alperes határozata

- [16] Az alperes 2024. január 22-én kelt D.463/18/2023. számú határozatában a 4. kezdeményezési elem tekintetében megállapította, hogy az I. r. alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 43. § (1) bekezdésének d) pontját; az 1., 2., 5. és 6. kezdeményezési elemek tekintetében a jogsértés hiányát állapította meg; míg a 3. kezdeményezési elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntette.
- [17] Indokolása szerint a Kbt. a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer alkalmazása esetén kifejezetten megengedi az ajánlatkérő szervezetek részére azt, hogy az ár vagy költség elemet egy rögzített értéken adják meg, és az ajánlattevők az egyéb értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással. A rögzített ár-, illetve költségelem alkalmazására nem kell magyarázatot adni sem a felhívásban, sem az egyéb közbeszerzési dokumentumokban. A Kbt. 76. § (4) bekezdés kifejezetten célszerű az olyan közbeszerzési eljárásokban, amelyekben valamely okirat, jogszabály határoz meg rögzített árat, de alkalmazható abban az esetben is, ha az ajánlatkérőnél egy pontosan meghatározott összeg áll rendelkezésre a beszerzés megvalósításához, és ezért számára nem az ár, hanem az egyéb értékelési tényezők a meghatározók a minél magasabb minőség eléréséhez. A Kbt. a rögzített ár-, illetve költségelem alkalmazását nem köti kivételes körülmények fennállásához. A felperes az alapelvi jogsértésre (a Kbt. 2. § (4) bekezdés szerinti felelős pénzgazdálkodás elvére) általánosságban utalt, többlet tényálláselemet, konkrét magatartást vagy mulasztást nem adott elő, nem mutatta be, hogy az adott helyzetben pontosan hogyan, milyen okból sérültek a Kbt. alapelvi rendelkezései. (1. kezdeményezési elem)
- [18] A többletjótállás minőségi értékelési szempontként való előírásával az I. r. alperesi érdekelt nem sértette meg a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjait. A Kbt. 76. § (6) bekezdése pontosan rögzíti, hogy az értékelési szempontoknak mely követelményeknek kell megfelelniük és elvárás, hogy az ajánlatkérő pontosan határozza meg az értékelési szempont tartalmát. A tárgyi esetben ennek az I. r. alperesi érdekelt eleget tett, ugyanis pontosan rögzítette, hogy a jótállás minimális időtartama 24 hónap és a 60 hónap és ennél kedvezőbb megajánlásokra egyaránt a maximális pontszámot adja, továbbá egyértelműen meghatározta a jótállás értékelési szemponthoz rendelt súlyszámot is. A jótállás minőségi szempontként történő előírását nem tiltják a Kbt. szabályai, a hosszabb időtartamú jótállás vállalása arányosan a kivitelezés minőségének növelése irányában hat. A jótállás olyan objektív szempont, ami megfelelően szolgálja az ajánlatok összehasonlíthatóságát. Az I. r. alperesi érdekelt összetett értékelési szempontrendszert dolgozott ki, a rögzített ár mellett a jótálláson kívül számos értékelési szempontot és részszerzőpontot határozott meg. Sem a Kbt., sem más jogszabály nem tartalmaz olyan rendelkezést, ami arra vonatkozna, hogy a jótálláshoz rendelt súlyszám arányának miként kellene igazodnia a többi értékelési szempont tekintetében meghatározott súlyszámhoz. Jogsértés megállapításának alátámasztásaként nem fogadható el az un. audit tapasztalatok megállapításaira való általános, még pontos forrásjelölést sem tartalmazó hivatkozás. Jogsértés megállapítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a jogsértő eljárási cselekmény, magatartás, döntés, vagy mulasztás a Kbt.-ben, vagy a Kbt. valamely végrehajtási rendeletében szereplő jogszabályba ütközik, melynek alátámasztásaként további jogi indok lehet az uniós jogra, joggyakorlatra (pl. irányelvre, európai bírósági ítéletre), vagy valamely jogerős bírósági ítéletben foglaltakra való hivatkozás. A jótállás egyértelműen a szerződés tárgyához kapcsolódik, nem biztosít önkényes döntési lehetőséget, az objektív értékelést kifejezetten lehetővé teszi, emellett

mennyiségi szempont alapján értékelhető tényezőkön alapul. Sem a közbeszerzési eljárás dokumentumai, sem az eljárási cselekményeinek vizsgálata során nem tárt fel arra vonatkozó körülményt, hogy a jótállás értékelési szempontként való alkalmazása korlátozta volna a Kbt. 2. § (1)-(5) szerinti alapelvek érvényesülését; erre utaló körülményt, bizonyítékot a felperes sem tárt fel vagy mutatott be a kezdeményezésben. (2. kezdeményezési elem 1) értékelési szempont)

- [19] Az I. r. alperesi érdekelt nem sértette meg a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjait azzal sem, hogy a 3) és 4) értékelési részszerzőpontok esetében az igen/nem abszolút értékelési módszert alkalmazta. A 3) és a 4) szerzőpontok részszerzőpontjai objektív módon értékelhető tényezőkön alapulnak. Az I. r. alperesi érdekelt előre rögzített módon meghatározta, hogy milyen ajánlati elemeket értékel, és melyek az ezekkel kapcsolatos elvárásai, a meghatározott műszaki paraméterek tényadatokon alapuló tartalmi elemek, amelyek megléte, illetve hiánya egyszerű eldöntendő kérdéssel meghatározható. Olyan értékelési szerzőpontrendszer kívánt kialakítani, melyben a környezeti és energiahatékonysági szerzőpontok együttes hatékonysága a projekt energetikai eredményességét kedvezően alakítja, ugyanakkor lehetőséget biztosít az adott pénzügyi lehetőségek figyelembevételére is. Nem tárt fel arra utaló körülményt a közbeszerzési eljárás iratainak vizsgálata során, hogy ezen részszerzőpontok alkalmazása torzította volna a versenyt. A felperes nem adta elő, konkrét példával nem mutatta be, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárásban hogyan torzította a versenyt az abszolút értékelési módszer alkalmazása. A verseny, valamint az egyenlő elbánás alapelve nem abban az esetben sérül, ha az ajánlatkérő minimális pontként nem a 0, hanem az 1 pontot határozza meg, hanem abban az esetben, ha az egyik ajánlattevőnek a minimális pontszámként 0-át adna, míg a másik ajánlattevőnek (szintén minimális pontszámként) 1-et, vagy olyan értékelési szerzőpontokat határozott volna meg, amelyeket nem lehet objektív módon összehasonlítani vagy megfelelő módon ellenőrizni. A tárgyi esetben az előre meghatározott pontkiosztási módszert valamennyi ajánlattevő tekintetében egységesen alkalmazta az ajánlatok értékelése során; az értékelési szerzőpontok egyértelműek, objektívek és ellenőrizhetők voltak, nem biztosítanak önkényes döntési lehetőséget; a szerződés tárgyához kapcsolódnak és szakmai szerzőpontok alapján értékelhető tényezőkön alapulnak. Sem az eljárási cselekményei vizsgálata során nem tárt fel arra vonatkozó körülményt, hogy ezen részszerzőpontok tekintetében előírt műszaki paraméterek értékelési szerzőpontként való alkalmazása korlátozta volna a Kbt. 2. § (1)-(5) szerinti alapelvek érvényesülését; erre utaló körülményt, bizonyítékot a felperes sem tárt fel vagy mutatott be a kezdeményezésben. (2. kezdeményezési elem 3) és 4) értékelési szerzőpont)
- [20] Az I. r. alperesi érdekelt nem sértette meg a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjait azzal, hogy 2) értékelési szerzőpontként az organizációs terv kidolgozottságát határozta meg. Az építőipar eltér a többi ipari ágazattól, mivel más a termelés-szervezés módja, eltérőek a kockázatok, a felelőségek megosztása, az előre nem látható körülmények és események jóval nagyobb számban jelentkezőnek, mint más iparágban, továbbá minden esetben egyedi „eredmény” készül, amely nagy értékű és hosszú élettartamú. Egy épület létrehozása komplex, egyedi tervezési-műszaki-kivitelezési feladatok megvalósítását igényli, azok megvalósítására többféle technológia és teljesen eltérő munkaszervezési megoldások lehetségesek, a kivitelezésben számos szereplő vesz részt, a feladataik ellátásának összehangolása is alapvető fontosságú. Az organizációs terv kiemelt jelentőséggel bír az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásokban. Hasznosságát semmilyen módon nem befolyásolta az, hogy a közbeszerzés feltételes módon került kiírásra. Az értékelési szerzőpontként történő alkalmazás jogszerűsége nem kérdőjelezhető meg azon az alapon, hogy a kivitelezés megkezdésének időpontja nem ismert az organizációs terv elkészítésének időpontjában, mivel az építési helyszínre és a kivitelezés műszaki tartalmára és folyamatára vonatkozik, ami nem változik. Az I. r. alperesi érdekelt a közbeszerzési dokumentumok V. szakmai ajánlat elnevezésű pontjában egyértelműen és objektíven értékelhető tényezőkre alapítva határozta meg a 2) értékelési szerzőponton belüli részszerzőpontokat; értékelte az

ütemterv és a munkafázisok leírásának kidolgozottságát, a kockázat felmérési és kezelési terv, az intézkedések és körülmények leírásának, valamint az organizációs tervrajz kidolgozottságát. A tartalmi elvárásokat részletesen kifejtette, specifikálta, azok nem tartalmaznak általános megfogalmazásokat, és objektíven értékelhető szempontokon alapulnak. Mind a részszempontok, mind az azok alapjául meghatározott tényezők összhangban állnak a szerződés tárgyával és megfelelően biztosítják az ajánlatok összehasonlíthatóságát. Az organizációs terv egyértelműen a szerződés tárgyához kapcsolódik, az alkalmazott részszempontok nem biztosítottak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, szakmai szempont alapján értékelhető tényezőkön alapultak. Nem tárt fel arra vonatkozó körülményt, hogy az organizációs terv kidolgozottsága korlátozta volna a Kbt. 2. § (1)-(5) szerinti alapelvek érvényesülését, erre utaló körülményt, bizonyítékot a felperes sem tárt fel vagy mutatott be a kezdeményezésben. Az I. r. alperesi érdekelt mind a felhívás III.1.6) pontjában, mind a vállalkozási szerződés 11-13. pontjaiban rögzítette a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket, amelyek a szakmai ajánlatra is vonatkoznak. (2. kezdeményezési elem 2) értékelési szempont)

[21] Az I. r. alperesi érdekelt nem sértette meg a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjait azzal, hogy 5) értékelési szempontként az épülő aljzatbeton szulfátállóságát, vízzáróságát, kopásállóságát értékelte. A felhívás II.2.5) pontja és a dokumentáció 4.5) pontja alapján az 5) szempont részszempontjai objektív módon értékelhető tényezőkön alapulnak. Az I. r. alperesi érdekelt előre rögzített módon meghatározta, hogy milyen ajánlati elemeket mely szempontok alapján értékel. A tárgyi közbeszerzési eljárásban úgy döntött, hogy a fenti 3 tulajdonságot együttesen értékeli és pontozza, és nem biztosította, hogy az azokra egyenként eltérő minőségben történt megajánlás is értékelésre kerüljön. Ettől azonban még az értékelés módja megfelelőnek tekinthető, mert az ajánlatkérő diszkrecionális jogköre a bírálati szempontok meghatározása, azzal, hogy a Kbt. 76. § (6) bekezdés szerinti követelményekre figyelemmel kell lennie. A meghatározott műszaki paraméterek tényadatokon alapultak, egyértelműek voltak, ahogyan az értékelésükre meghatározott szabályok is. Nem tárt fel arra utaló körülményt, hogy az 5) szempont részszempontjai alkalmazása torzította volna a versenyt. A felperes a kezdeményezésben azt állította, hogy a sávós értékelési módszer alkalmas a verseny torzítására, de nem adta elő, konkrét példával nem mutatta be, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárásban hogyan torzította a versenyt az abszolút értékelési módszer alkalmazása. Az épülő aljzatbeton szulfátállósága, vízzárósága, kopásállósága értékelési szempontként való alkalmazása korlátozta volna a Kbt. 2. § (1)-(5) szerinti alapelvek érvényesülését, és erre utaló körülményt, bizonyítékot a kezdeményező sem tárt fel vagy mutatott be a kezdeményezésben. (2. kezdeményezési elem, 5) értékelési szempont)

[22] A 3. kezdeményezési elem körében azt vizsgálta, hogy az I. r. alperesi érdekelt megsértette-e a Kbt. 25. § (1) bekezdését. A felperes azonban a D.463/12/2023. számú felhívásra tett 2024. január 15. napján kelt nyilatkozatában nem jelölte meg, hogy a Kbt. 25. §-ában konkrétan meghatározott összeférhetlenségi helyzetek közül pontosan melyiknek a megsértését állítja és kéri vizsgálni. A felperes a felhívásra nem nyilatkozott, ennek hiányában a 3. kezdeményezési elem nem bírálható el, erre tekintettel a jogorvoslati eljárást a 3. kezdeményezési elem tekintetében – a Kbt. 145. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó, a közigazgatási rendtartás általános szabályairól szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés b) pontja alapján – megszüntette.

- [23] A Kbt. 53. § (5)-(6) bekezdései szerint feltételes közbeszerzésnek azok az eljárások minősülnek, amelyekben az ajánlattételi, illetve részvételi határidő lejártát követően valamely meghatározott, az ajánlatkérő ellenőrzési körén kívül eső, bizonytalan jövőbeli esemény következhet be (például nem kap meg valamilyen támogatást, engedélyt). A Kbt. a feltételes közbeszerzés alkalmazásával összefüggésben nem tartalmaz arra vonatkozó előírást, hogy az ajánlatkérőnek ilyen esetekben rögzíteni kellene a szerződés hatálybalépésének végső időpontját. Az I. r. alperesi érdekelt a felhívás VI.3.12) pontjában felhívta a gazdasági szereplők figyelmét arra, hogy feltételes közbeszerzési eljárást folytat le és ismertette az ajánlattevőkkel ennek indokait is, ezzel eleget tett azon kötelezettségének, amelyet a Kbt. ír elő a feltételes közbeszerzés alkalmazása esetére. A felperes az alapelvi jogsértésekre (Kbt. 2. § (1) bekezdés, Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelvének (1) preambulumbekzdése) csak általánosságban utalt, arra vonatkozó többlet tényálláselemet, konkrét magatartást vagy mulasztást nem adott elő; nem mutatta be, hogy az adott esetben pontosan hogyan, milyen okból sérültek a felhívott alapelvi rendelkezések. (5. kezdeményezési elem)
- [24] Az alperes a jogsértés hiányát állapította meg a 6. kezdeményezési elem körében is. Indokolása szerint a Kbt. 141. § a szerződésmódosítás szabályait tartalmazza, míg a Kbt. 142. § (1) bekezdés azt írja elő, hogy az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat. A szerződés hatálybalépésének mozzanatára azonban nem alkalmazhatók sem a szerződésmódosítással, sem a szerződés teljesítésével kapcsolatos Kbt. rendelkezések. A szerződés hatálybalépése nem minősül szerződésmódosításnak, sem a szerződés teljesítésének, ezek egymástól teljesen eltérő jogi tények. A vállalkozási szerződés 2017. június 29. napján kelt és 2019. március 18. napján lépett hatályba. Az I. r. alperesi érdekelt a szerződés 1.2. és 7.1. pontjaiban rendelkezett arról, hogy a szerződés hatálya a támogatásra vonatkozó igény elfogadásától függ, a szerződés hatálybalépésének pontos napja viszont az a nap, amikor a támogatási értesítés átvételéről az ajánlatkérő tájékoztatja a kérelmezettet. Az I. r. alperesi érdekelt a vállalkozási szerződésben a Kbt. szabályaival összhangban rendezte a hatálybalépés szabályait. A szerződés a szerződésben rögzített időpontban és nem később lépett hatályba. Az I. r. alperesi érdekelt a hatálybalépés szabályainak meghatározásával és a szerződés hatálybaléptetésével nem sértette meg a Kbt. felperes által felhívott rendelkezéseit.

A kereset, a védírat, az érdekelt észrevétele

- [25] A felperes az alperes határozatát keresettel támadta. Elsődlegesen a határozat megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I. r. alperesi érdekelt megsértette az 1. kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 2. § (4) bekezdését; a 2. kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontját; az 5. kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 56. (helyesen 53.) § (6) bekezdésének és 131. (helyesen 135.) § (12) bekezdésének alkalmazása körében a Kbt. 2. § (1) bekezdését és az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU Irányelvének (1) preambulumbekzdését; valamint a 6. kezdeményezési elem tekintetében a Kbt. 141. § és 142. § (1) bekezdését; továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján szabjon ki bírságot a jogsértésért felelős szervezettel vagy személlyel szemben. Másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte az 1., 2., 5., és 6. kezdeményezési elem tekintetében. Továbbá kérte a 3. kezdeményezési elem tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezés hatályon kívül helyezését és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezését. Perköltséget is igényelt, melyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 3. § (3) bekezdése alapján kért megállapítani azzal, hogy a keresetlevél elkészítése 15 munkaórát, a további észrevétel előterjesztése 4 munkaórát vett igénybe.

- [26] Hivatkozása szerint az 1. kezdeményezési elem tekintetében az alperes tévesen értékelte kezdeményezését, nem azt bírálta el, ezért a döntése megalapozatlan. A kezdeményezésben egyrészt arra hivatkozott, hogy az I. r. alperesi érdekelt nem adott magyarázatot a felhívásban a Kbt. 76. § (4) bekezdésének alkalmazására, melynek következtében kizárta az árversenyt, továbbá a műszaki tartalom is rögzített volt, mivel csak a hőszigetelésre és a megújuló energiahasznosító rendszerek alkalmazására vonatkozóan határozott meg értékelési szempontokat, így lényegében az általa meghatározott műszaki tartalmat „vásárolta meg” az általa előzetesen meghatározott áron. A Kbt.-ben rögzített alapelvek önmagukban is és a tételes szabályok mellett is a jogszerű eljárás fokmérőivé válhatnak (Kfv.IV.37.950/2019/8.). Nem azt állította, hogy az I. r. alperesi érdekeltet indokolási kötelezettség terhelte volna, hanem azt, hogy azzal, hogy rögzítetten alkalmazta az ajánlati árat, a közbeszerzési eljárás egyéb körülményeire – így a megkötni tervezett szerződés átalánydíjas jellegére, de különösen a rögzített műszaki tartalomra – figyelemmel együttesen, összhatásában sértette a felelős pénzgazdálkodás elvét. A kezdeményezés a Kbt. 2. § (4) bekezdés megsértésén alapult, az alperes ugyanakkor kizárólag a Kbt. 76. § (4) bekezdésben foglaltakat vizsgálta, a kezdeményezéssel ellentétesen, amely a Kbt. 76. § (4) bekezdésének sérelmét nem állította. A verseny tisztaságát előíró alapelv a közbeszerzési eljárás minden fázisában követendő szabály. Ezen előírás követelményeit határozza meg többek között az Irányelv preambuluma 92. pontja, az Irányelv 18. cikk (1) bekezdése általános jelleggel, a közbeszerzés alapfeltételei, de az Irányelv 67. cikk (4) bekezdése kifejezetten az odaítélési szempontok körében írja elő annak biztosítását. A Kbt. 2. § (1) bekezdése is általánosságban előírja a verseny tisztaságának biztosítását, a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontja pedig kifejezetten rögzíti, hogy az értékelési szempontokat úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek – többek között – a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek. Az alperes a D.567/17/2023. számú határozatában is rögzítette: „A közbeszerzés a közpénzből megvalósított beszerzések racionális költséghatásait, a közpénzből beszerzett javak optimális minőségét, az államháztartási forrásokból lebonyolított beszerzések átláthatóságát és az esélyegyenlőségen alapuló verseny megvalósulását kívánja elősegíteni.”
- [27] Az alperes a 2. kezdeményezési elem tekintetében helytelenül értékelte az I. r. alperesi érdekelt eljárását a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjának megfelelő eljárásként, ezáltal helytelenül következtetett arra, hogy az nem sértette az egyenlő bánásmód elvét. A kezdeményezés szerint a szükségszerűség hiányának és a súlyszám aránytalanságának együttes hatása az, hogy a Kbt. alapelvi rendelkezései sérülnek. Az alperes azonban ezen együttes hatást nem értékelte, kizárólag a Kbt. tételes szabályainak – formális – megvalósulását vizsgálta, ezért az eljárása és értékelése a kezdeményezésben foglaltaktól eltért.
- [28] A 3-as és 4-es részszerzőpontok vonatkozásában az arányosítás módszerét lett volna indokolt alkalmazni, mert az ellenőrzési tapasztalatok alapján az abszolút értékelési módszer alkalmazása csak akkor lehet indokolt, ha az arányosítás módszere műszaki szempontból nem lehetséges. Erre figyelemmel a „nem” megajánlásra 0 pont kiosztása lett volna indokolt, az 1 pont kiosztása torzítja a versenyt és sértheti az egyenlő bánásmód alapelvét. A határozat indokolása nem tért ki arra, hogy az abszolút értékelési módszer és az arányosítás módszere hogyan viszonyul egymáshoz, az alperes nem tárta fel az abszolút értékelési módszer versenytorzító hatásait sem, valamint tévesen értékelte a pontkiosztás módszerét, továbbá a feltételezett jogsértéseket nem helyezte a Kbt. alapelvi rendelkezéseinek (egyenlő bánásmód megsértése) kontextusába, ezért eltért a kezdeményezésben foglaltaktól.
- [29] Az organizációs terv hasznossága, az értékelési szempont indokoltsága teljes mértékben megkérdőjelezhető, mert a szerződés hatálybalépésének időpontja nem volt ismert a felek számára. Ez azt is jelenti, hogy az adott szemponthoz rendelt súlyszám – amely az értékelési szempontok közül a legjelentősebb – nincs összhangban annak a szerződés teljesítésére vonatkozó tényleges jelentőségével, ezáltal az értékelést és a versenyt torzítja. Az

értékelésnek – a mennyiségi alapon megítélhető tényezők esetében is –ellenőrizhetőnek kell lennie szakmai mérce alapján, a részszerzőpontoknak értékelhető tényezőikön kell alapulniuk. Egyértelműen meg kellett volna határozni, hogy az ajánlati elem mely összetevőit, tulajdonságait fogja vizsgálni az I. r. alperesi érdekelt, hogy a megajánlások összehasonlíthatóvá váljanak. Ennek során rögzíteni szükséges a szakmailag megítélhető jellemzőket, amelyek vizsgálata történhet például teszteléssel vagy szakértői csoport bevonásával, a szakmai zsűri döntéshozatali rendjének előzetes ismertetése mellett. A közbeszerzési dokumentumokban a 2) részszerzőponttal kapcsolatban rögzített, értékelés alapját képező pontkiosztási kritériumok nem tekinthetők objektív tényezőikön alapuló, szakmailag egyértelműen megítélhető feltételnek. A pontok kiosztása az egyes alszerzőpontok tekintetében szubjektív kritériumokon alapult, így nem volt alkalmas az ajánlatok objektív értékelésére (pl. „nem tartalmaznak minden szükséges tevékenységet”, „logikailag megfelelő sorrendben követik egymást”, „mindez a megvalósíthatóságot nem veszélyezteti” stb.). Olyan elemeket is vizsgál, amelyekre vonatkozó szerződéses feltételek meghatározása és érvényesítése (pl. részszámlázás) az ajánlatkérő feladata. A 2) értékelési részszerzőpont jogszerűtlen a sávosan kiosztott pontszámok miatt is, mert a sávok kialakítása nem tekinthető objektívnek, másrészt a szerződés hatálybaléptetésére a támogatási okirat kiadásánál lényegesen később került sor, harmadrészt a teljesítés során a teljesítési határidő jelentősen meghosszabbodott. A szakmai ajánlat a szerződés részévé válik, jogkövetkezményeknek kell hozzá kapcsolódniuk, mely jogkövetkezményeket a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban is rögzíteni kellett volna, ami nem történt meg. Az indokolatlanul összetett szakmai ajánlat az ajánlattevők ajánlatának felesleges érvénytelenségét idézte elő.

- [30] Az 5) értékelési részszerzőpont abszolút értékelési módszere sem tekinthető objektívnek. Az I. r. alperesi érdekelt a három tényezőnek csak olyan kombinációi értékelését irányozta elő, ahol az első sávban mindhárom tulajdonság tekintetében a legjobbnak minősül a megajánlás, a középsőnél közepesnek, a leggyengébbnél a leggyengébbnek, azonban ezek esetleges kombináció értékelésére nem alkalmas (például, ha a szulfátállóság fokozott, de a vízzárás közepes). Az I. r. alperesi érdekelt megsértette az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség követelményét, továbbá a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) és d) pontjait.
- [31] Az 5. kezdeményezési elem vonatkozásában sérti a verseny tisztaságának, átláthatóságának alapelvét és az arányosság követelményét az, ha az ajánlatkérő úgy alkalmaz feltételes közbeszerzést, hogy az ajánlattevők az ajánlattétel időpontjában nem tudnak egy észszerű időtartammal kalkulálni a tekintetben, hogy mikortól meddig kell legfeljebb az erőforrásaikkal rendelkezésre állni. A jelentős bizonytalanság csökkentheti a versenyt a közbeszerzési eljárásban, továbbá szükségszerűen magában hordozza az így megkötött szerződések módosítása szükségességét, amely a Kbt. 141. §-a szerinti előírásaira figyelemmel jelentős kockázatokat hordoz magában.
- [32] A 6. kezdeményezési elem tekintetében a korábban kifejtett álláspontját tartja fenn. Nem feleltethető meg a Kbt. és a szerződés előírásainak az, hogy az I. r. alperesi érdekelt a támogatási értesítés átvételétől eltérő időpontban tájékoztatta a II. r. alperesi érdekeltet. A szerződés azon hivatkozott előírása, amely a szerződés későbbi hatálybalépését nem minősíti szerződésmódosításnak, ellentétes a Kbt. 141. §-ával, mivel a közbeszerzési szerződést a Kbt. előírásaira tekintettel szükséges teljesíteni, a szerződés módosítása (vagy módosításnak nem tekintendő feltételek meghatározása) pedig csak a Kbt. 141. §-ának előírásaival összhangban lehetséges.
- [33] Az alapvető jogsértések tekintetében az alperes megsértette az Ákr. 81. § (1) bekezdés szerinti indokolási kötelezettségét, amely az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértés. A döntés azon indokai, melyek arra utalnak, hogy a Kbt. milyen követelményeket nem vár el az ajánlatkérőtől, nem szolgálhat az alperesi döntés alapjául, mert az alapvető jogsértések pontosan abban a körben vizsgálandóak, amennyiben az alapvető rendelkezés a Kbt. tételes rendelkezéseiben nem azonosíthatók. Az elbírálás során nem

kizárólag a vonatkozó Kbt. rendelkezések ismertetése és értelmezése szükséges, hanem az arra vonatkozó jogi okfejtés, hogy a jogsértő események együttes hatásaként alapos következtetést lehet-e levonni a megjelölt alapelv sérelmére. Ennek az alperes nem tett eleget. Az alperes a megsértett alapelvet – a Kbt. 2. §-a – feltüntette, a jogsértő jelleg úgy valószínűsíthető, hogy a jogszerű eljárást azonosítja és azzal összevetve következtet az ajánlatkérő alapelvekbe ütköző magatartására. Az alapelvi jogsértés szükségszerűen jogi következtetés és nem ténykérdés, ezért nem várható el, hogy a kezdeményező az alapelvi jogsértést bizonyítsa. Olyan kötelezettsége a kezdeményezőnek nincs, hogy a helyes jogszabályhelyet kell megjelölnie a jogorvoslati eljárásban. A jogsértő magatartás minősítése az alperes kötelezettsége. A Fővárosi Bíróság 25.Kpk.45588/2006/3. számú végzése szerint a Kbt. nem követeli meg a kérelmek megdönthetetlen bizonyítékokkal való alátámasztását, hiszen a kérelem tisztázása az alperes feladata a jogorvoslati eljárásban. A tényelőadási kötelezettségének eleget tett. Amennyiben a feltételeknek a hivatalbóli kezdeményezés nem felelt meg, úgy hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátani [Kbt. 151. § (2) bekezdés a) pontja] annak jogkövetkezményét nem a határozatban kellett volna levonni.

[34] Az alperes megsértette tényállás-tisztázási kötelezettségét is, amely az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértés. A helyes döntéshez szükséges tények az alperes részére rendelkezésre álltak. Az 1., 2., 5. és 6. kezdeményezési elem körében az alperes teljes egészében ráterhelte a jogilag releváns tények feltáratlanságának jogkövetkezményét, azzal ellentétesen, hogy a Kbt. 149. § (1) bekezdése szerint kizárólag a jogsértő eseményt kell feltüntetni és nem kötelezettsége a kezdeményezőnek a tényállás teljeskörű felderítése. A jogsértő eseményt feltüntette, amennyiben az alperes a tényállást tisztázatlannak értékelte, eleget kellett volna tennie az Ákr. 62. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének.

[35] A 3. kezdeményezés elem körében sem tett eleget az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének; a kezdeményezést nem teljeskörűen bírálta el; és előre nem közölt jogkövetkezményt alkalmazott. A kezdeményezésben a jogsértő eseményt megjelölte, előadta, hogy a közbeszerzéshez kapcsolódó tervek készítője és egyúttal a projektmenedzser a II. r. alperesi érdekelt ügyvezetőjének vezetékneve azonos; a laccímük azonos; egy 2017-es képviselőtestületi ülés jegyzőkönyve szerint pedig mindketten a II. r. alperesi érdekelt képviselői voltak. A jogorvoslati eljárás során megerősítette, hogy a két személy egymás házastársai voltak a beszerzések megvalósításának időszakában és azóta. A projektmenedzser ismerte a pályázat valamennyi dokumentumát. A kezdeményezésében elsődlegesen a Kbt. 25. § (1) bekezdésében foglalt verseny tisztaságának sérelmét állította, melyre sem az I. rendű, sem a II. rendű alperesi érdekelt nem tett észrevételt. A jogsértő esemény minősítése az alperes kötelezettsége. A kezdeményezésben nemcsak az összeférhetetlenségre vonatkozó előírások megsértését jelölte meg, hanem a verseny tisztaságának sérelmét is állította. Ezt az alperes 12-es sorszámú végzésére írt válaszában meg is erősítette és kifejezetten kérte másodlagosan a verseny tisztasága sérelmének vizsgálatát. Az eljárásban csatolt projektmenedzseri szerződés alapján a projektmenedzsernek minden költségvetési és egyéb vonatkozásról tudomása volt, részt vehetett a feltételek kialakításában, véleményezésében, és képviselte az I. r. érdekeltet a közbeszerzési eljárás előkészítése során is az irányító hatóság felé. Ezért fenntartja, hogy a verseny tisztaságának sérelmét jelenti, ha az ajánlatkérő képviselőjében eljáró személy házastársa a közbeszerzést megnyeri. Az alperes nem vizsgálta és értékelte a verseny tisztaságának sérelmét, amely az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabálysértés (Kúria Kfv. 37.193/2017/5.). Az alperes D.463/12/2023. számú végzése a Kbt. 160. § (2) bekezdésén alapult, amelyre az ügyfelek által előterjesztett nyilatkozatokkal összefüggésben kerülhet sor, és a felhívás nem vonatkozhat hiánypótlásra. A végzés tartalma szerint hiánypótlási felhívás volt, melyre a Kbt. 145. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Ákr. 44. §-a vonatkozik, mely szerint a hiánypótlási felhívásra a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett kerülhet sor. Az Ákr. alapelveire tekintettel is kötelező tartalmi eleme a nyilatkozattételre felhívó végzésnek a mulasztás

jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés. A végzés nem tartalmazta 47. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárás megszüntetésének jogkövetkezményét Ennek elmaradása kikényszeríthetetlené teszi a hiánypótlást vagy nyilatkozattételre felhívást, vagyis a figyelmeztetés elmaradása, vagy nem megfelelő volta esetén a hatóság nem alkalmazhatja a mulasztás következményeit. Így az a körülmény, hogy az alperes olyan jogkövetkezményt vont le, melyre vonatkozó figyelmeztetést nem tartalmazott a végzése, az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértés

[36] Az alperes védiratában a határozatában foglaltakat fenntartotta és a kereset elutasítását kérte, valamint a felperes perköltségben magasztalását, melyet a csatolt költségjegyzéken az IM. r. 3. § (3) bekezdése alapján akként számított fel, hogy a kereset tanulmányozásáért 5 munkaórát, az iratanyag összeállításáért 5 munkaórát, a védirat elkészítéséért 5 munkaórát jelölt meg és egy munkaóráért 10.000 Ft-ot kért, és tárgyalás esetén 6.000 Ft óradíjat igényelt.

[37] Hivatkozása szerint a jogorvoslati eljárása és a határozata jogszerű, sem eljárási, sem anyagi jogi jogszabálysértés nem történt, így nem állnak fenn a határozat megváltoztatásának vagy hatályon kívül helyezésének a feltételei. Az 1-es kezdeményezési elem vonatkozásában megvizsgálta a közbeszerzési dokumentumokat, azokat összevetve az akkor hatályos jogszabályokkal és a jogsértés hiányát állapította meg. Arra vonatkozó körülményt nem tárt fel, hogy a Kbt. 76. § (4) bekezdés alkalmazása jogszerűtlen volt, vagy ami azt igazolta volna, hogy e jogszabályhely alkalmazása miatt sérült volna a Kbt. felhívott alapelvi rendelkezése. A felperes a kezdeményező iratban nem jelölt meg konkrét alapelvi jogsértést, sem az alapelvi jogsértést valószínűsítő többlet-tényállásalelem(ek)et, és ezzel kapcsolatos bizonyítékokat nem adott elő; csak állította, de nem mutatta be, hogy az ajánlati ár rögzített értéken való meghatározása a tárgyi esetben miért volt ellentétes a felelős pénzgazdálkodás elvével. A 2. kezdeményezési elem tekintetében a megjelölt értékelési részszempontokat részletesen megvizsgálta és valamennyi tekintetében a jogsértés hiányát állapította meg. Rögzítette, hogy jogsértés megállapításának alátámasztásaként nem fogadható el az un. audit tapasztalatok megállapításaira való általános, még pontos forrásmegjelölést sem tartalmazó hivatkozás. Jogsértés megállapítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a jogsértő eljárási cselekmény, magatartás, döntés, vagy mulasztás a Kbt.-ben, vagy a Kbt. valamely végrehajtási rendeletében szereplő jogszabályba ütközik. A felperes a kezdeményezésben azt állította, hogy az igen/nem abszolút értékelési módszer alkalmas a verseny torzítására, de nem adta elő, konkrét példával nem mutatta be, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárásban hogyan torzította a versenyt az abszolút értékelési módszer alkalmazása. A 3. kezdeményezési elem körében sem a Kbt. sem az Ákr. alapján nincs kötelezettsége arra, hogy az ügyfeleket kitanítsa a tekintetben, hogy a végzésben foglaltak nem teljesítése milyen jogkövetkezményekkel járhat. A felperes téves jogi álláspontra helyezkedik a keresetlevél 177. pontjában, amikor azt állítja, hogy az „Ákr. alapelveire tekintettel a nyilatkozattételre felhívó végzés kötelező tartalmi eleme a mulasztás jogkövetkezményire való figyelmeztetés”. Az 5. és 6. kezdeményezési elemek tekintetében tett megállapításait változatlan formában fenntartja. A felperes azt kifogásolja, hogy az alapelvi jogsértések tekintetében nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, a határozatban ugyanakkor nem állapított meg alapelvi jogsértést. A határozat megfelel az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak. A felperes az alapelvi jogértés megtörténtét minden esetben csak állította, de nem adott elő azzal összefüggésben többlet-tényállásalemet. Az ügy tényállását teljeskörűen feltárta, a feltárt tényekből helyes következtetéseket levonva, megalapozott döntést hozott. A hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakat elbírálta, a bizonyítékokat okszerűen értékelte és azokból helyes jogi következtetést vont le.

[38] Az alperesi érdekeltek a kereset elutasítását kérték, továbbá perköltséget is igényeltek, melyet 10 munkaórán és 300.000 Ft + Áfa (381.000) Ft összegben számítottak fel. Hivatkozásuk szerint az alperes eljárása és döntése jogszerű, a kereset megalapozatlan. A felperes keresetlevelében megismétli a kezdeményezésben foglaltakat, alapelvi és irányelvi sérelmekre

hivatkozik, de nem jelöl meg konkrét jogsértést, álláspontja szerint csak általánosságban történt jogsértés. A jótállás értékelési szempont és az abszolút értékelés súlyszáma a kialakult ellenőrzési gyakorlatnak megfelel, azt a Miniszterelnökség mint ellenőrzési szerv sem kifogásolta. Az ár rögzítését maga törvény teszi lehetővé. Az összeférhetlenség kérdésében a felperes nem ajánlott fel bizonyítékot, amely az állítását megalapozná. A Kbt. arra alapozza az összeférhetlenséget, ha az adott személy közreműködése az eljárásban a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti, az I. r. alperesi érdekelt tudomására ilyen körülmény azonban nem jutott. A szerződés függő hatályúvá tétele megfelelt az alkalmazott gyakorlatnak, azon többlet előírást, miszerint a hatálybalépésre a szerződéskötést követő 6 hónap áll rendelkezésre, a Miniszterelnökség csak 2021. évtől írja elő. A Kbt. kógens rendelkezéseit a törvény 2. § (7) bekezdése szerint a felperes egyoldalú értelmezése nem írhatja felül. A 2017. évben lefolytatott eljárás vonatkozásában nem lehet olyan audit tapasztalatokra hivatkozni, amelyek a jelen eljárás lefolytatása akkor még nem álltak rendelkezésre, azt nem tudta volna figyelembe venni.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [39] A felperes keresete – az alábbiak szerint – részben alapos.
- [40] A törvényszék a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított közigazgatási perben a közigazgatási jogvitát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és az 5. § (1) bekezdése alapján közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, figyelemmel arra, hogy egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartotta szükségesnek.
- [41] A határozat jogszerűségét a Kp. 12. § (1) bekezdése alapján, a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között, a Kp. 85. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási tevékenység megvalósításának – a határozat meghozatalának – időpontjában fennálló tények alapján bírálta el. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a perbeli nyilatkozatok és a közigazgatási eljárás iratai alapján állapította meg. Hivatalból bizonyítást nem végzett. Döntése meghozatala során a figyelemmel volt a Kúria irányadó joggyakorlatára, amelytől nem tért el.
- [42] A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Kp. 78. § (1) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ára figyelemmel a felperesnek kellett bizonyítania.
- [43] A bíróságnak a felperes keresete alapján abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy az alperes – a keresetben hivatkozott okokból – jogsértően utasította-e el a 1., 2., 5. és 6. kezdeményezési elemeket, ezek elbírálása során megsértette-e a tényállástisztázási és indokolási kötelezettségét, továbbá jogsértően szüntette-e meg az eljárást a 3. kezdeményezési elem vonatkozásában.
- [44] Az 1. kezdeményezési elem körében a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes nem teljeskörűen bírálta el a kezdeményezést, mert a Kbt. 76. § (4) bekezdés megsértése körében kizárólag a rögzített ár jogszerűségét és az indokolás szükségességét vizsgálta, holott az indokolás szükségességét nem is állította, az általa jogsértőként hivatkozott jogszabályhely a Kbt. 2. § (4) bekezdése volt, amelyet viszont az alperes nem vizsgált.
- [45] A Kbt. 2. § (4) bekezdése alapelveként rögzíti, hogy az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.
- [46] A Kbt. 76. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára (...) gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).

A (2) bekezdés szerint értékelési szempontként alkalmazhatóak a) a legalacsonyabb ár, b) a legalacsonyabb költség (...), vagy c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

A (3) bekezdés a) pontja szerint a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok vonatkozhatnak különösen a minőségre, műszaki értékre, stb.

Ugyanezen § (4) bekezdése – a nyertes ajánlattevő kiválasztására vonatkozóan – előírja, hogy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer alkalmazható úgy is, hogy az abban szereplő ár vagy költség elemet az ajánlatkérő egy rögzített értéken megadja, és az ajánlattevők az egyéb értékelési szempontok tekintetében versenyeznek egymással.

[47] A Kbt. 2. § (7) bekezdése kimondja, hogy e törvény rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzési eljárás előkészítése, lefolytatása, a szerződés megkötése és teljesítése, illetve a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslati eljárás során a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni.

[48] A Fővárosi Törvényszék a 107.K.700.127/2019/15. számú ítéletében rögzítette, hogy a Kbt. alapelvi rendelkezései általános törvényi követelményeket határoznak meg a közbeszerzési eljárás valamennyi résztvevője számára. A közbeszerzési eljárás teljes folyamatában jelen vannak, érvényesülésüket az egyes tételes jogi rendelkezések is biztosítják. Kifejtette továbbá, hogy „az egyes tételes speciális rendelkezésnek kell az általános alapelvi rendelkezéshez igazodnia és nem fordítva. Az alapelvi rendelkezések szerinti jogsértés megállapításától az alperes abban az esetben tekinthet el, ha az a tételes rendelkezésben maradéktalanul leképezhető. Az alapelvek azonban önmagukban is, és a tételes szabályok mellett is válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé. Ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamilyen magatartás ugyan a tételes rendelkezéseknek megfelel, de elégtelen arra, hogy valamely alapelvi rendelkezést érvényre juttassa, akkor az alapelvi sérelem megállapítására kerülhet sor.” Az elsőfokú bíróság ezen megállapításával a Kúria az elsőfokú ítéletet hatályában fenntartó Kfv.37.950/2019/8. számú ítéletében egyetértett, melyet a jelen bíróság is irányadónak tekint.

[49] A Kbt. 149. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jogsértő eseményt, a d) pontja alapján a megsértett jogszabályi rendelkezést, valamint a jogsértő eseményt és annak bizonyítékait a kezdeményezésben egyértelműen azonosíthatóan rögzíteni szükséges, ebből következően az alapelvi jogsértésre hivatkozás esetén a kezdeményező feladata annak leírása, hogy a kérelmezett mely cselekményével vagy mulasztásával követte el a hivatkozott alapelvi jogsértést. Amennyiben a kezdeményező azonos kérelmi elemekben egy bizonyos jogsértő esemény vonatkozásában alapelvi és tételes jogsértésre is hivatkozik, és az adott tételes jogi rendelkezés az alapelv leképeződéseként értelmezhető, a tételes rendelkezés megsértésének hiányában a hatóság csak akkor köteles külön vizsgálni az alapelv megsértését, ha a kezdeményező kimutatja, hogy az adott esetben a tételes rendelkezés elégtelen arra, hogy valamely alapelvi rendelkezést érvényre juttasson.

[50] A Kbt. 76. §-ának előírásai a felelős pénzgazdálkodás elvének tételes jogi előírásai azt határozzák meg, hogy az ajánlatok értékelése során az ajánlatkérő hogyan tud megfelelni ezen alapelvnek. Ezért a felperes 1. kezdeményezési eleme kapcsán az alperes jogszerűen vizsgálta elsődlegesen – a kezdeményezésében ugyancsak megjelölt – Kbt. 76. § (4) bekezdésnek való megfelelést, mely kifejezetten lehetővé teszi, hogy az ár rögzítése mellett az ajánlatkérő egyéb szempontokat érvényesítsen, például a minőséget, környezetvédelmet, amely az árszempont mellett szintén a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvét hivatott biztosítani.

A rögzített ár mellett egyéb szempontok alkalmazásának indokoltságára az ajánlatkérőknek nem kell külön magyarázatot adni. A bíróság egyetértett azzal az alperesi érveléssel is, hogy építési beruházás esetén például az épület, építmény tartósságának és hatékony energiafelhasználásának kiemelt jelentősége van, ezért ezen szempontok alkalmazása külön

magyarázatot nem is igényelne. A felperes azt is sérelmezte a kezdeményezésében, hogy az I. r. alperesi érdekelt nem indokolta meg a rögzített ár alkalmazását, ezért az alperes helytállóan reagált erre a határozatában. A felperes azon megjegyzése, mely szerint az ajánlatkérő „csak” a hőszigetelésre és a megújuló energiahasznosító rendszerek alkalmazására vonatkozóan határozott meg értékelési szempontokat, egyrészt nem vonható összefüggésbe a felelős pénzgazdálkodás megsértésével. Másrészt alapvetően ellentétes a felhívás tényleges tartalmával, melyben I. r. alperesi érdekelt további szempontokat is meghatározott. Ezért nem volt alapos a felperes azon hivatkozása, hogy az I. r. alperesi érdekelt meghatározott műszaki tartalmat vásárolt előre meghatározott áron. A bíróság nem találta jogsértőnek, hogy a felperes ezen téves tartalmú megjegyzését az alperes nem értékelte az alapelvi jogsértést alátámasztó körülményként. A felperes iratellenesen állította azt, hogy az alperes nem bírálta el az alapelvi hivatkozását. Az alperes a 49. pont második bekezdésében kifejtette az erre vonatkozó indokait. A bíróság helytállóan fogadta el az alperes azon megállapítását, hogy a felperes nem mutatta be azt, hogy az adott helyzetben pontosan hogyan, milyen okból sérült a Kbt. 2. § (4) bekezdés szerinti felelős pénzgazdálkodás elve, mert a felperes nem mutatott rá olyan körülményre, amely a Kbt. 76. § (4) bekezdés sérelmének hiányában is megvalósítaná a felelős pénzgazdálkodás elvét. Az alperes tehát a felperes 1-es kezdeményezési elemét teljeskörűen elbírálta. A felperes továbbá az 1. kezdeményezési elemében nem hivatkozott a verseny tisztasága alapelveinek sérelmére sem a Kbt., sem uniós irányelvi rendelkezések alapján, ezért az alperesnek e vonatkozásban nem volt vizsgálati és döntéshozatali kötelezettsége. A bíróság a közigazgatási perben az alperes határozatának jogszerűségét vizsgálhatja, nem értékelhet olyan ajánlatkérői jogsértést, amely a jogorvoslati eljárásnak nem volt a tárgya.

[51] A 2. kezdeményezési elemében a felperes az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség követelményeinek megsértésével a Kbt. 76. § (6) bekezdés b) és c) pontjainak megsértésére hivatkozott, mely rendelkezések szerint az értékelési szempontoknak meg kell felelniük azon követelményeknek, hogy b) nem biztosíthatnak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, hanem mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön kell alapulniuk; c) biztosítaniuk kell a 2. § (1)-(5) bekezdéseiben foglalt alapelvek betartását.

[52] A többletjótállás vállalására vonatkozó 1) értékelési szempont vonatkozásában az alperes részletesen kifejtette és helytállóan értékelte, hogy az épület tartós minőségét biztosító hosszabb jótállás vállalása, „a jótállás időtartamának értékelési szempontrendszerbe történő bevonása és annak súlyszáma a minőség alapú kiválasztás szempontjának érvényre juttatását a jelen beszerzés esetében megfelelően szolgálta”. Ezzel az alperes cáfolta, hogy a jótállás nem javítja a teljesítés minőségét, ennek épp ellenkezőjét állapítva meg. Továbbá a súlysám aránytalanságára vonatkozó hivatkozást is értékelte, arra is rámutatva, hogy az I. r. alperesi érdekelt összetett értékelési szempontrendszerrel dolgozott ki, a rögzített ár mellett a jótálláson kívül számos értékelési szempontot és részszerzőpontot határozott meg. Az alperes továbbá megállapítást tett arra is, hogy az I. r. alperesi érdekelt pontosan határozta meg az értékelési szempont tartalmát; egyértelműen határozta meg a súlysámot; a jótállás olyan objektív szempont, ami megfelelően szolgálja az ajánlatok összehasonlíthatóságát; a jótállás egyértelműen a szerződés tárgyához kapcsolódik, nem biztosít önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, az objektív értékelést kifejezetten lehetővé teszi; emellett mennyiségi szempont alapján értékelhető tényezőn alapul. E megállapításokkal a bíróság is maradéktalanul egyetért. Ezen tényezők fennállása mellett sem az egyenlő elbánás elve, sem az egyenlő eséllyel történő ajánlattétel elve nem sérülhetett. Figyelemmel arra, hogy a felperes a kezdeményezésében még nem állította, hogy a sükszszerűség hiányának és a súlysám aránytalanságának együttes hatása sérti a Kbt. alapelvi rendelkezéseit és ennek vizsgálatát kéri, erre csak keresetében hivatkozott az alperes helytállóan rögzítette, hogy a felperes nem tárt fel arra vonatkozó körülményt, hogy a jótállás értékelési szempontként való alkalmazása korlátozta volna a Kbt. 2. § (1)-(5) szerinti alapelvek érvényesülését, és ezt

alátámasztó bizonyítékot sem mutatott be. Ezért a bíróság megállapította, hogy az alperes ténylegesen és nem csupán formálisan bírálta el a felperes hivatkozását és az értékelése nem tért el a felperesi kezdeményezésben foglalt kérelemtől.

[53] A 3) és 4) részszerzőpontok vonatkozásában is megállapította a bíróság, hogy az alperes a kezdeményezésben foglaltaktól nem tért el, és azt teljeskörűen ki is merítette. Nem az alperes feladata, hogy az abszolút értékelési módszer és az arányosítás módszere viszonyát kimunkálja és feltárja az abszolút értékelési módszer versenytorzító hatásait, mert – a Kbt. 149. § (1) bekezdés c) és d) pontjai alapján – ez a felperes feladatát képezte volna, amennyiben arra vonatkozóan érvekkel rendelkezik, ezért a felperes is terheli annak a következménye, hogy részletes, meggyőző érvelés hiányában, a pusztán az általános ellenőrzési tapasztalatokra hivatkozó állítását az alperes nem találta megalapozottnak. Az audit tapasztalatokra hivatkozás önmagában való elfogadhatatlanságát az alperes is rögzítette határozatában. Az alperes ezért helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem adta elő, konkrét példával nem mutatta be, hogy a vizsgált közbeszerzési eljárásban hogyan torzította a versenyt az abszolút értékelési módszer alkalmazása. A felperes a kezdeményezésében és a keresetében sem mutatta be, hogy a „nem” megajánlásra előírt 1 pont alkalmazása miként torzítja a versenyt és miként sérti az egyenlő bánásmód alapelvét. A bíróság is egyetért azon alperesi állásponttal, hogy ezen alapelvek abban az esetben sérülnének, ha az I. r. alperesi érdekelt az egyik ajánlattevőnek a minimális pontszámként 0-át adna, míg a másik ajánlattevőnek 1-et, vagy olyan értékelési szempontokat határozott volna meg, amelyeket nem lehet objektív módon összehasonlítani vagy megfelelő módon ellenőrizni, a jelen esetben azonban nem. Az alperes a pontkiosztási módszert is értékelte a határozatában és helytállóan állapította meg, hogy az I. r. alperesi érdekelt a tárgyi esetben az előre meghatározott pontkiosztási módszert valamennyi ajánlattevő tekintetében egységesen alkalmazta az ajánlatok értékelése során; az értékelési szempontok egyértelműek, objektívek és ellenőrizhetők; nem biztosítanak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek; a szerződés tárgyához kapcsolódnak és szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön alapulnak.

[54] Az organizációs terv mint értékelési szempont indokolatlanságát a felperes abból vezette le, hogy a szerződés hatálybalépésének időpontja nem volt ismert a felek számára. Az organizációs terv azonban nem áll összefüggésben a szerződés hatálybalépésével. A közbeszerzési dokumentáció B.4.3) pontjában az I. r. alperesi érdekelt részletesen meghatározta, hogy az organizációs terv elkészítésének mik az elvárásai és milyen tényezőket hogyan értékel, amit a határozat 11-12. oldala is bemutat. Ennek alapján az organizációs tervben a beruházás kivitelezésének részleteit kellett bemutatni tevékenységenként, költségelemenként, munkafázisonként; be kellett mutatni a kockázati tényezőket, a biztonságos kivitelezés érdekében alkalmazandó intézkedéseket, és részletes tervrajzot kellett készíteni. A feltételes közbeszerzési eljárás jelenthet kockázatot az organizációs tervben megjelenítendő költségelemekre és kockázatokra, azonban ez – figyelemmel arra is, hogy alapvető hangsúlyt a munkaszervezés, kivitelezési folyamat láttatására és tervezhetőségére szolgáló elemek kaptak - nem kérdőjelezi meg az organizációs terv hasznosságát és nem teszi jogszerűtlenné kiemelt értékelési szempontként való alkalmazását. Az I. r. alperesi érdekelt által rögzített kritériumok nem tekinthetőek szubjektívnek, az építkezés szükséges munkafázisai, azok logikai sorrendje, a biztonságos kivitelezés megítélése objektív alapon megítélhetőek, ugyanakkor nem tekinthetőek indokolatlanul összetettnek. A felperes csak állította, de nem mutatta be, hogy az értékelés szakmai mérce alapján miért nem ellenőrizhető objektív módon; a sávos pontkiosztás miért nem objektív; az organizációs terv kidolgozottsága hogyan ellenőrizhető teszteléssel, vagy miért lenne szüksége külön szakértői zsűrire annak értékeléséhez, ezért ezen érveit a bíróság sem fogadta el. A szerződéses feltételek meghatározása nyilvánvalóan az ajánlatkérő feladata, ez azonban nem zárja ki, hogy az ajánlatkérő az ütemtervben a számlakibocsátások ütemtervét is kérje megjelölni. Az alperes ezért helytállóan állapította meg, hogy az I. r. alperesi érdekelt ezen részszerzőpont

vonatkozásában a tartalmi elvárásokat részletesen kifejtette, specifikálta; azok nem tartalmazzák általános megfogalmazásokat, és objektíven értékelhető szempontokon alapulnak; a részszerzőpontok és az azok alapjául meghatározott tényezők összhangban állnak a szerződés tárgyával; és megfelelően biztosítják az ajánlatok összehasonlíthatóságát. Az organizációs terv a bíróság megítélése szerint is egyértelműen a szerződés tárgyához kapcsolódik, az alkalmazott részszerzőpontok nem biztosítanak önkényes döntési lehetőséget, azok szakmai szempont alapján értékelhető tényezőként alapulnak. Arra is helytállóan utalt az alperes, hogy az organizációs terv kiemelt jelentőséggel bír az építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárásokban, mert egy épület létrehozása komplex, egyedi tervezési-műszaki-kivitelezési feladatok megvalósítását igényli, a komplex folyamat megvalósítására többféle technológia és teljesen eltérő munkaszervezési megoldások lehetségesek, a kivitelezésben számos szereplő vesz részt, és az ő feladataik ellátásának összehangolása is alapvető fontosságú. Ebből következően nem állapítható meg az adott szemponthoz rendelt súlysúly és annak a szerződés teljesítésére vonatkozó tényleges jelentősége közti összhang hiánya és a verseny torzítása. A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra is, hogy a szakmai ajánlatra is vonatkozó, szerződést biztosító mellékkötelezettségeket az I. r. alperesi érdekelt ne rögzítette volna, az alperes határozata tartalmazza, hogy az I. r. alperesi érdekelt mind a felhívás III.1.6) pontjában, mind a vállalkozási szerződés 11-13. pontjaiban rögzítette ezeket.

[55] Az 5) értékelési részszerzőpontra vonatkozó felperesi kifogások körében az alperes helytállóan rögzítette, hogy az ajánlatkérő diszkrecionális jogköre a bírálati szempontok meghatározása, tehát az I. r. alperesi érdekelt dönthet úgy, hogy a három tulajdonságot együttesen értékeli és pontozza, és nem biztosítja, hogy az azokra egyenként eltérő minőségben történt megajánlás is értékelésre kerülhessen. A bíróság szerint ezen előírás épp az objektivitást segíti elő, az nem tekinthető szubjektív, önkényes döntéshozatalt lehetővé tevőnek, továbbá az esélyegyenlőséget sértőnek sem, mivel az minden ajánlattevővel szemben egyformán érvényesül. Az alperes jogszerűen állapította meg, hogy az épülő aljzatbeton szulfátállósága, vízzárósága, kopásállósága értékelési szempont megfelel a Kbt. 76. § (6) bekezdés szerinti követelményeknek, egyértelműen a szerződés tárgyához kapcsolódik, nem biztosít önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, az objektív értékelést kifejezetten lehetővé teszi, emellett mennyiségi szempont alapján értékelhető tényezőkön alapul.

[56] Az 5. kezdeményezési elemében a felperes a verseny tisztaságának, átláthatóságának alapvető sérelmét és az arányosság követelményének sérelmét arra vezette vissza, hogy az I. r. alperesi érdekelt a szerződés hatálybalépésének végső időpontját nem rögzítette, és a szerződés hatálybalépésére a közbeszerzés eredményhirdetését követően csaknem két év elteltével került sor, ezért az ajánlattevők az ajánlatkérővel nem tudnak egy ésszerű időtartammal kalkulálni, amely bizonytalanság csökkentheti a versenyt és a szerződések módosításának kockázatát hordozza.

[57] A Kbt. 53. § (6) bekezdés lehetővé teszi a feltételes közbeszerzés indítását akkor, ha az ajánlatkérő támogatásra irányuló igényt (pályázatot, projektjavaslatot, támogatás szerződésmódosítást vagy változásbejelentést) nyújtott be vagy fog benyújtani – függetlenül attól, hogy sor került-e már a támogatás pályázati felhívásának megjelenésére – és az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény el nem fogadását, vagy az igényeltnél kisebb összegben történő elfogadását olyan körülménynek tekinti, amely miatt az eljárást eredménytelenné nyilváníthatja. Ilyen esetben nem csak az eljárás eredménytelenné nyilvánítása lehetséges, hanem a Kbt. 135. § (12) bekezdése szerint az ajánlatkérő jogosult az eljárást megindító felhívásban megjelölt azon feltételt, amelytől a közbeszerzés eredményességét függővé tette, a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés hatálybalépését felfüggesztő feltételként is kikötni.

[58] A fenti rendelkezések tehát olyan esetekben teszik lehetővé a feltételes közbeszerzés alkalmazását, amikor a közbeszerzés ellenértékének rendelkezésre állása és annak időpontja bizonytalan, és ebben az esetben a közbeszerzés eredménytelenné nyilvánítása és a szerződés

hatálybalépésének időpontja is kockázatként jelentkezik az ajánlattevőknél. A kockázat csökkentését szolgálja a Kbt. 131. § (9) bekezdésének azon előírása, mely szerint a nyertes ajánlattevő az (5) bekezdésben meghatározott időtartam (jelen eljárásban az írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított hatvan nap) alatt mentesül a szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye. Ez esetben tehát szerződéskötésre sem kerül sor, ami kizárja a későbbi szerződésmódosítási kockázatot. A fenti rendelkezés alkalmazására az ajánlatkérő a „IV.3.4 További információ” rovat 12) pontjában kifejezetten hivatkozott. A bizonytalanságot tehát a Kbt. rendezi, az ajánlattevők védelmének tételes jogszabályi eszközei hivatottak biztosítani az arányos teher- illetve kockázatvállalást. Az ajánlatkérő a felhívás e pontjában pontosan meghatározta a szerződés hatálybalépésének kettős feltételét (1. a támogatási értesítést az ajánlatkérő megkapja és 2. annak átvételéről a nyertes ajánlattevőt igazoltan tájékoztatja), amely világos és egyértelmű volt, továbbá minden ajánlattevővel szemben transzparens módon érvényesült, ezért a verseny tisztaságának, átláthatóságának alapvető sérelme nem állapítható meg. Az a körülmény, hogy utóbb a szerződés hatálybalépésére az eredményhirdetését követő csaknem két év elteltével került sor, az egyenlő esélyű ajánlattételt nem befolyásolta. Az alperes ezért helytállóan állapította meg, hogy az I. r. alperesi érdekelt eleget tett azon kötelezettségének, amelyet a Kbt. ír elő a feltételes közbeszerzés alkalmazása esetére, a felperes pedig nem adott elő olyan körülményt, amely alapján a hivatkozott alapvető jogsértések valamelyike megállapítható lett volna.

- [59] A fentiekkel összefüggésben állt a 6. kezdeményezési elem, melyben a felperes a Kbt. 141. §-ának (szerződésmódosítás előírásai) és 142. § (1) bekezdésének (szerződés dokumentálási kötelezettség) megsértését állította azon az alapon, hogy az I. r. alperesi érdekelt a szerződés hatálybalépését a támogatásra vonatkozó igényének elfogadásáról szóló írásbeli tájékoztatás vállalkozó által történő átvételének napjához kötötte. A szerződés hatálybalépésének mozzanatára azonban nem alkalmazhatók sem a szerződésmódosítással, sem a szerződés teljesítésével kapcsolatos Kbt. rendelkezések, a szerződés hatálybalépése nem minősül szerződésmódosításnak, sem a szerződés teljesítésének, ezek egymástól teljesen eltérő jogi tények, melyre az alperes is helytállóan hivatkozott. Azon körülmény, hogy az I. r. alperesi érdekelt az általa átvett támogatói okiratot csak jóval későbbi időpontban küldte meg a nyertes ajánlattevőnek, nem eredményezi a felperes által felhívott jogszabályi rendelkezések sérelmét. Az alperes pedig a felperes kezdeményezéséhez – amennyiben külön végzéssel nem rendel el a hivatalbóli kiterjesztést, amelyre a jelen eljárásban nem került sor – kötve van.
- [60] A bíróság megállapítása szerint tehát az alperes a fenti kezdeményezési elemek mindegyikénél eleget tett tényállástisztázási és indokolási kötelezettségének, a kezdeményezésekben jogsértőként megjelölt körülményekre és jogszabályi rendelkezésekre vonatkozóan egyértelműen kifejtette az álláspontját.
- [61] A bíróság hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési jogorvoslati eljárás kezdeményezőjével szemben a Kbt. szigorúbb feltételeket támaszt, mint az Ákr. a kérelmet előterjesztőkkel szemben. A jogorvoslati eljárást kérelmezőnek a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) pontja alapján pontosan meg kell jelölnie, hogy mely jogszabályhely sérelmét és miért, mely tények, körülmények alapján állítja, és elő kell adnia annak bizonyítékait is. Ez egyúttal behatárolja az alperes vizsgálati és tényállástisztázási kötelezettségének terjedelmét is, amely igazodik a kérelem/kezdeményezés kereteihez. A felperes ezért a tételes joggal ellentétesen, megalapozatlanul állította, hogy nincs arra vonatkozó kötelezettsége, hogy a kezdeményezésében a helyes jogszabályhelyet megjelölje, és arra is, hogy a bizonyítékok szolgáltatása nem az ő kötelessége. Ezen túlmenően a felperes által hivatkozott bírósági végzés 2006-ban kelt, az azóta eltelt időben a Kbt. rendelkezései többször, jelentősen

változtak. A Kbt. 149. § (1) bekezdés d) pontja 2018. január 1-től hatályos rendelkezése már egyértelműen előírja a bizonyítékok előadását is. Az alperes hiánypótlási felhívás kibocsátási kötelezettsége is akkor áll fenn a Kbt. 151. § (2) bekezdés a) pontja alapján, ha a kérelem/kezdeményezés a Kbt. 149. § (1) bekezdése szerinti adatokat nem tartalmazza, nem arra az esetre, ha tévesen vagy a jogsértés megállapítására nem alkalmas módon tartalmazza azokat. Az alperesnek tehát nincs arra vonatkozó kötelezettsége, hogy az eljárás kezdeményezője által állított jogszabálysértés alátámasztásául olyan körülmények vagy összefüggések feltárására, megállapítására folytasson eljárást, amelyekre a kezdeményező nem hivatkozott. Azon az alapon pedig nem állapítható meg az Ákr. 81. § (1) bekezdésének sérelme, hogy a felperes az alperes álláspontjával nem ért egyet. Az alperes tehát az 1., 2., 5., és 6. kezdeményezési elemek vonatkozásában nem sértette meg az Ákr. 62. § szerinti tényállás tisztázási és az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét.

[62] A bíróság utolsóként azt a kérdést vizsgálta, hogy a 3. kezdeményezési elem vizsgálatára indult eljárást az alperes jogsértően szüntette-e meg.

E körben elsődlegesen az alkalmazandó eljárási rendelkezések megállapítása volt szükséges.

A Kbt. 145. § (1) bekezdés szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 44. §-a kérelemre induló eljárásokban a hiánypótlásról akként rendelkezik, hogy ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – egy ízben hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

Az Ákr. 46. (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés b) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelmező ügyfél a hatóság felhívására nem nyilatkozik, és ennek hiányában a kérelem nem bírálható el, és az eljárást hivatalból nem folytatja.

[63] A Kbt. a hiánypótlásra a következő eltérő rendelkezéseket tartalmazza: a Kbt. 145. § (1a) bekezdés c) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban a Közbeszerzési Döntőbizottság több ízben is hiánypótlásra hívhatja fel a kérelmezőt vagy a hivatalbóli eljárást kezdeményező szervet; a Kbt. 151. § (2) bekezdés a) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság öt napos határidő tűzésével hiánypótlási felhívást bocsát ki, ha a kérelem a 149. § (1) bekezdése szerinti adatokat nem tartalmazza, továbbá előírja, hogy ha a kérelmező a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak nem tesz eleget, a Közbeszerzési Döntőbizottság a kérelmet visszautasítja. A hiánypótlásra vonatkozó, de jelen jogvitában nem releváns rendelkezéseket tartalmaznak még a Kbt. 152. § (4), (6) és (8) bekezdései is. A Kbt. 160. § (2) bekezdése – egyebek mellett – akként rendelkezik, hogy a Közbeszerzési Döntőbizottság (...) bármikor felhívhatja az ügyfeleket és a közbeszerzési ügyben érdekeltet megfelelő határidő tűzésével nyilatkozattételre, illetve észrevételek előterjesztésére.

[64] A bíróság megítélése szerint szükséges különbséget tenni a kérelem jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemeinek hiányai pótlására irányuló és a hatóság tényállás tisztázási kötelezettsége körében tett felhívás (ügyféli nyilatkoztatás, adatbeszerzés) között. A kétféle felhívás jogkövetkezményei is mások, mert míg az előbbi nem teljesítése az eljárás lefolytatásának törvényi akadályát jelenti, mely a kérelem visszautasításának jogkövetkezményével jár mind az Ákr., mind a Kbt. szerint [Ákr. 44. § és 46. § (1) bekezdés a) pont, illetve Kbt. 151. § (2) bekezdés a) pont], addig ez utóbbi esetre a Kbt. rendelkezést (jogkövetkezményt) nem tartalmaz, ezért az Ákr. 47. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásának van helye.

- [65] Amennyiben a kérelem tartalmi hiányosságban nem szenved, mert a kérelmező/kezdeményező megjelölte, hogy mely jogsértő esemény alapján melyik jogszabály megsértését állítja és e vonatkozásban előadta a bizonyítékait, a kérelem visszautasításának nincs helye, a hatóságnak érdemben kell azt eldöntenie, hogy a felhívásában kért nyilatkozat/adat nélkül a kérelem elbírálható-e vagy sem. A Kúria ennek kapcsán már több döntésében kifejtette, hogy az, hogy az ügyféli nyilatkozat hiánya a kérelem elbírálhatóságát megakadályozza-e, nem egzakt módon eldönthető kérdés, annak megállapítása minden esetben a hatóság egyedi mérlegelését és a tényállás tisztázása elért eredményeinek az értékelését igényli (Kúria Kfv.VI.37.497/2016/5.; Kfv.II.37.054/2016/6.). A Kúria Kf.37.444/2019/7. számú döntése szerint az eljárás megszüntetését ugyanakkor csak a kérelmező ügyfél nyilatkozatának elmaradása eredményezheti, a hiányos volta nem. A Kúria az egyik energiaügyben hozott eljárást megszüntető végzés felülvizsgálata ügyében rámutatott, hogy ha az ügyfél nem tagadta meg a nyilatkozattételt, hanem azt objektív okból nem tudta az előírt módon teljesíteni, mivel a szükséges dokumentummal még nem rendelkezett, az eljárás megszüntetésének nem volt helye. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés b) pontja szerinti megszüntetési ok két együttes feltétele fennállása hiányában a hatóság jogszabálysértő módon járt el, amikor a tényállás teljes körű tisztázása végett nem vett igénybe további eljárásjogi eszközöket. Az eljárás megszüntetésére csak akkor kerülhet sor, ha a kérelmező a felhívásra nem nyilatkozik, és a kérelem emiatt nem bírálható el. E konjunktív feltételek együttes fennállását a hatóság köteles bizonyítani és indokolni.
- [66] Jelen ügyben a felperes a 3. kezdeményezési elem körében a Kbt. 25. § (1) bekezdésének megsértését egyértelműen állította, de az eljárást kezdeményező iratában a Kbt. 25. § (3) és (8) bekezdéseit és a 322/2015. Korm. r. 18. §-át is megjelölte. Ennek ellenére az alperes határozata ez utóbbi jogszabályhelyek megjelölését nem tartalmazta.
- [67] A felperes a kezdeményezésében előadta, hogy a II. rendű alperesi érdekelt mint nyertes ajánlattevő ügyvezetője és egyben tulajdonosa az ajánlattétel időpontjában Veres-Mucsi Orsolya; a tervek készítője, a projektmenedzser és az ajánlatkérő képviselőjeként járt el a támogatás felhasználása kapcsán Veres-Mucsi Zoltán; valószínűsítette, hogy ezen két személy egy helyen lakik; és bizonyította azt, hogy 2017-ben mindketten a II. rendű alperesi érdekelt képviselőiként vettek részt egy önkormányzati megbeszélésen. A felperes a kezdeményezéséhez – egyebek mellett – csatolta Veres-Mucsi Zoltán projektmenedzsmenti szerződéseit, tervezési szerződéseit és a hivatkozott képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvét is. Ezen körülmények és bizonyítékok alapján az összeférhetetlen helyzet fennállását és a verseny tisztaságának sérelmét állította.
- [68] A Kbt. 25. § (1) bekezdése főszabályként rögzíti, hogy az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. A törvény indokolása szerint ezen rendelkezéssel az új Kbt. összeférhetlenségi szabályozása az ajánlatkérővel szembeni alapvető elvárást tartja meg. Ezzel összefüggő szabályozást tartalmaz a (2) bekezdés, „a fentiekén túlmenően azonban az eljárásban részt vevő gazdasági szereplőkre vonatkozó hatályos törvény szerinti összeférhetlenségi szabályok kiegészítésre kerülnek néhány olyan jellemző esettel, ahol az összeférhetlenség fennállásának a valószínűsége a legnagyobb”. Ilyen jellemző esetet mutat be a felperes által a kezdeményezésében dőlt betűvel kiemelt azon rendelkezés, hogy összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárásban ajánlattevőként (...) az a szervezet, amelynek vezető tisztségviselőjét vagy tulajdonosát, vagy ezen személyek közös háztartásban élő hozzátartozóját az ajánlatkérő az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevonta, ha közreműködése az eljárásban a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti [Kbt. 25. § (3) bekezdés b) pont].
- [69] Tekintettel arra, hogy a felperes a kezdeményezésében a megsértett jogszabályi rendelkezéseket, valamint a jogsértő eseményt és annak bizonyítékait is előadta, a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) pontja alapján a kérelem hiányainak pótlása iránti felhívásnak nem volt helye.

Az alperes a 2024. január 10-i D.463/12/2023. számú felhívásában a Kbt. 25. §-a rendelkezéseinek nem teljeskörűen megfeleltethető értelmezés alapján és részben iratellenesen hiányolta az (1) bekezdés megsértésének állításán túlmenően a Kbt. 25. §-ának egyéb rendelkezésében írt konkrét összeférhetlenségi helyzet megjelölését, mert a jogsértés alapítható az (1) bekezdésre is, de a felperes a (3) és a (8) bekezdést és további jogszabályhelyet is megjelölt.

- [70] A felperes a felhívásra válaszolt, további kiegészítő nyilatkozatot tett, melyben már egyértelmű állítást tett arra vonatkozóan, hogy a projektmenedzser és a nyertes ajánlattevő ügyvezetője házastársak, és további bizonyítékokat is csatolt e körben. Előadta továbbá azt is, hogy az I. r. alperesi érdekelt az ő felhívására nem nyilatkozott arról, hogy a projektmenedzser és tervező bevonásra került-e közbeszerzési eljárás előkészítésébe és lefolytatásába. Ezt követően – a fent hivatkozott Kf.37.444/2019/7. számú kúriai értelmezésnek megfelelően – már az alperes feladata volt a tényállás további tisztázása, amennyiben azt szükségesnek tartja. Az alperes a felperes felhívásán túl is folytatott tényállástisztázási tevékenységet, mert az I. r. alperesi érdekelt is intézett a vizsgált jogszabályhelyek tényállásai mentén konkrét kérdéseket és kért be bizonyítékot [D.463/13/2023. számú végzés]. Az I. rendű alperesi érdekelt 2024. január 14-én be is nyújtotta részletes nyilatkozatát tartalmazó válaszirátát és a kért igazoló okiratokat.
- [71] A 3. kezdeményezési elem elbírálásának tehát nem volt eljárásjogi akadálya, mind a felperes, mind az I. rendű alperesi érdekelt válaszolt a felhívásra és megküldte a tényállás tisztázásához szükséges nyilatkozatokat és bizonyítékokat. Nem teljesült tehát az alperesi határozatban hivatkozott Ákr. 47 § (1) bekezdés b) pontja szerinti azon feltétel, hogy a felhívás nem teljesítése akadályozza a kérelem elbírálását.
- [72] Kiemeli a bíróság, hogy maga az alperes is a Kbt. 160. § (2) bekezdésére alapította felhívásait és nem a megszüntetés jogkövetkezményét helyezte kilátásba a felhívás nemteljesítése esetére a felperesnek küldött felhívásában, hanem a bíróságot. Ebből következően a megszüntetés nem volt jogszerűen alkalmazható. A felperes tehát megalapozottan sérelmezte keresetében, hogy az alperes jogsértően nem bírálta el érdemben a 3. kezdeményezési elemet. Az alperesnek a nyilatkozatokat és bizonyítékokat értékelnie kellett volna, és érdemben kellett volna döntést hoznia a kezdeményezésben megjelölt jogsértés megvalósulásáról vagy annak hiányáról.
- [73] Bár az Ákr. 44. §-a a jelen esetre a bíróság szerint nem alkalmazható, mert a hiánypótlás nem a kérelem hiányosságainak pótlására, hanem a tényállás tisztázására szolgált, a felperes helytállóan érvelt azzal is, hogy amennyiben a hatóság az eljárás megszüntetésének jogkövetkezményét kívánja alkalmazni a felhívás nem teljesítése vagy hiányos teljesítése esetére, erről és az azt megalapozó jogszabályi rendelkezésről a felhívásban köteles a felhívottat tájékoztatni, mert ez felel meg az ügyféllel való együttműködés és jóhiszemű eljárás, valamint alapvetően az Alaptörvény XXIV. cikkében deklarált tisztességes hatósági eljárás követelményének.
- [74] Az alperes ezért lényeges, döntésének érdemére kiható jogszabálysértést követett el azzal, hogy a felperes 3. kezdeményezési elemét érdemben nem bírálta el, hanem az Ákr. 47. § (1) bekezdés b) pontja jogsértő alkalmazásával az eljárást e vonatkozásban megszüntette.
- [83] Mindezek alapján a felperes keresetét a 3. kezdeményezési elemre indult alperesi eljárás megszüntetése körében a bíróság megalapozottnak találta és az alperes határozatát e vonatkozásában – a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja és 91. § (1) bekezdés b) pontja alapján – megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte, mivel az eljárás lényeges szabályainak megszegésével okozott jogsérelem a 3. kezdeményezési elem érdemi elbírálásának elmaradása miatt a perben nem volt orvosolható. A felperes keresetét egyebekben – a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján – elutasította.
- [84] Az alperesnek a megismételt eljárásban érdemben kell döntést hoznia a felperes 3. kezdeményezési eleméről figyelembe véve a kezdeményezés teljes tartalmát.

[85] A bíróság a pernyertesség-pervesztesség arányát az alperes javára 80% arányban határozta meg figyelemmel arra, hogy a felperes öt kezdeményezi elem elbírálását támadta, melyek közül egy esetben lett pernyertes és négy esetben pervesztes. A bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. §-a alapján megállapította, hogy a felperes által felszámított 19 munkaóra – figyelemmel az ügy bonyolult és összetett jellegére és a benyújtott érdemi beadványokra – arányban áll a képviselő ellátásának munkaidő-szükségletével, ezért az IM. r. 3. § (3) bekezdése alapján a felperes által felszámított 114.000 Ft perköltség 20%-a, azaz 22.800 Ft illeti a felperest. Az alperes által felszámított 15 munkaóra – ugyanezen okból – arányban áll az alperesi képviselő munkaidő-szükségletével, ezért az IM.r. 3. § (3) bekezdése alapján az alperes által felszámított 90.000 Ft perköltség 80%-a, azaz 72.000 Ft jár az alperesnek. A bíróság a 10.000 Ft óradíjat nem fogadta el, mert az óradíj összege a jogszabály szerint 6.000 Ft. A bíróság a Pp. 83. § (2) bekezdése szerint kötelezte a felperest a terhére mutató 49.200 Ft perköltség-különbözet megfizetésére. Az alperesi érdekeltek nem jelölték meg, hogy az összesen 381.000 Ft perköltséget mely jogszabályhely alapján kérik megállapítani, a megjelölt 10 munkaóra és az igényelt összeg nincs összhangban az IM.r. 3. § (3) bekezdésével, ügyvédi megbízási szerződés csatolására pedig nem került sor, ezért a bíróság az alperesi érdekeltek számára perköltséget nem állapíthatott meg.

[86] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerinti 30.000 forint összegű eljárási illeték felperest terhelő hányadának megfizetésére a bíróság – a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése alapján – a felperest kötelezte az állam javára. A teljesítési határidő a Pp. 358. § (2) bekezdésére figyelemmel az Itv. 78. § (4) bekezdésén alapul. A teljesítés módját a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdése, míg a teljesítés elmulasztásának következményeit a 3. § (3) bekezdése határozza meg. Az eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Fővárosi Törvényszéket, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Ha a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni. Az alperes részleges pervesztessége miatt 7.200 Ft részilleték – az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés e) pontja szerinti teljes személyes illetékmentességére tekintettel – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerinti 30.000 forint összegű eljárási illetékből a felperes részleges pervesztessége miatt a felperest terhelő 28.800 Ft részilleték, illetve az alperes részleges pervesztessége miatt az alperest terhelő 7.200 Ft részilleték – a feleknek az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége folytán – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 96. § (1) bekezdés b) pontja és 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[87] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. június 11.

Fintáné dr. Vásárhelyi Julianna s.k. a tanács elnöke
dr. Váczi Katalin s.k. előadó bíró
dr. Winklerné dr. Nóvé Ildikó s.k. bíró

